

Verksamhetsstadga för äldrerådet i Östra Nylands välfärdsområde

Påverkansorganen i välfärdsområdet

Välfärdsområdet har följande påverkansorgan: ett ungdomsfullmäktige, ett äldreråd och ett råd för personer med funktionsnedsättning.

I lagen om välfärdsområden (611/2021) fastställs (32 § Välfärdsområdets påverkansorgan), att välfärdsområdesstyrelsen ska inrätta ett ungdomsfullmäktige för välfärdsområdet eller en motsvarande påverkansgrupp för unga för att garantera den unga befolkningens möjligheter att delta och påverka, ett äldreråd för välfärdsområdet för att garantera den äldre befolkningens möjligheter att delta och påverka samt ett råd för personer med funktionsnedsättning för att garantera möjligheterna för personer med funktionsnedsättning att delta och påverka.

Bestämmelserna om de kommunala påverkansorganen finns samlade i kommunallagen (410/2015). Påverkansorganen i kommunerna behandlar vittomfattande teman, dvs. frågor som berör ifrågavarande kundsegment i kommunen.

Välfärdsområdets påverkansorgan – syfte och uppgifter

Äldrerådet fungerar som de äldres röst i allt beslutsfattande som påverkar de äldre. Påverkansorganen i välfärdsområdet är politiskt och religiöst obundna.

Uppgifter

Äldrerådet i välfärdsområdet ska ges möjlighet att påverka planeringen, beredningen, genomförandet och uppföljningen av välfärdsområdets verksamhet i frågor som antingen är eller som ett påverkansorgan bedömer vara av betydelse för äldre och med hänsyn till de tjänster som dessa befolkningsgrupper behöver. Påverkansorganen ska också involveras när olika former av delaktighet och hörande ska utvecklas i välfärdsområdet. (Lag om välfärdsområden 32 §, 2 mom.)

- äldrerådet har till uppgift att öka och förbättra äldres möjligheter att delta, påverka och agera.
- äldrerådet främjar samarbetet med de motsvarande påverkansorganen i kommunerna och mellan välfärdsområdet.
- äldrerådet upprättar årligen en verksamhetsberättelse över sin verksamhet.
- äldrerådet kan om de så önskar utse representanter till separat fastställda organ i välfärdsområdet.
- äldrerådet har till uppgift att följa upp, bedöma, avge utlåtanden och ställningstaganden samt tillställa initiativ i syfte att utveckla verksamheten rent generellt. Äldrerådet kan inte ta ställning till beslut som berör en enskild individ.

Behandling av ärenden i påverkansorganen

Äldrerådet får i beredningsfasen, före beslutsfattande, delta i planeringen, bedömningen och utvecklingen av den service som är till för äldre. Påverkansorganen kan även på eget initiativ behandla ärenden som de bedömer vara av betydelse för de befolkningsgrupper som de representerar.

Kommunernas påverkansorgan för fram sådana ärenden till välfärdsområdets påverkansorgan som gäller välfärdsområdets verksamhet. På så vis stärks också den regionala kundsynvinkeln i ledningen

av sektorerna och verksamhetsområdena. Initiativ från kommunernas påverkansorgan hänvisas till välfärdsområdets motsvarande påverkansorgan som sedan vid behov för initiativet till välfärdsområdesstyrelsen. Välfärdsområdesstyrelsen kan besluta att ärendet ska utredas vidare eller ta ett beslut i ärendet. Det är viktigt att välfärdsområdets motsvarande påverkansorgan är delaktig i behandlingen av initiativet och således kan ta ställning till ärendet från ett vidare perspektiv, dvs. från ett perspektiv som representerar hela välfärdsområdet.

Det hör till äldrerådets roll att exempelvis komma med initiativ, utlåtanden och ställningstaganden. Rådet ska ges tillräckligt med information om bland annat aktuella projekt och ges möjlighet att påverka beredningen av beslut. De ska även ha möjlighet att delta i utarbetandet av den regionala välfärdsberättelsen som avses i 7 § i lagen om ordnande av social- och hälsovård.

Ordförande för äldrerådet beslutar vilka ärenden som ska tas med på sammanträdets föredragningslista. Rådets sekreterare koordinerar de ärenden som tas med på ärendelistorna. Äldrerådet behandlar inte kund- eller patientuppgifter i egentlig mening, men om en medlem under verksamhetsperioden träffar patienter eller kunder och får ta del av kund- eller patientuppgifter, får hen inte yppa dessa för utomstående.

Äldrerådets representanter har närvaro- och yttranderätt i organ som fastställs separat, vilket främjar informationsutbytet och påverkansorganens möjligheter att påverka. Rätten att närvara och yttra sig kan begränsas, så att rätten att närvara faller bort då behandlingen av ärendet innehåller sekretessbelagda uppgifter.

Tillsättande av påverkansorgan och deras sammansättning

I enlighet med kapitel 3 i förvaltningsstadgan tillsätts påverkansorganen av styrelsen för Östra Nylands välfärdsområde. Välfärdsområdesstyrelsen ska sörja för påverkansorganens verksamhetsförutsättningar.

Enligt 32 § i lagen om välfärdsområden ska medlemmarna i påverkansorgan väljas bland medlemmarna i motsvarande påverkansorgan i de kommuner som hör till välfärdsområdet på så vis att det från varje sådant kommunalt organ väljs minst en representant. Till påverkansorganen kan dessutom väljas andra personer.

De medlemmar som utsetts av kommunerna representerar kommunernas egna råd för personer med funktionsnedsättning eller äldreråd eller ungdomsfullmäktige i välfärdsområdet samt fungerar som informationskanal mellan kommunen och välfärdsområdets påverkansorgan. De medlemmar som kommunerna utsett till påverkansorganen fastställs av välfärdsområdesstyrelsen.

Äldrerådet i välfärdsområdet ska bland sina medlemmar välja en ordförande och två vice ordförande. Ordförande för välfärdsområdets äldreråd väljs vid påverkansorganets första sammanträde. Vid det första sammanträdet fungerar välfärdsområdets tjänsteinnehavare som ordförande tills en ordförande valts för organet. Ordförande och vice ordförande kan väljas bland de medlemmar som anmält sig vara beredda att fungera som ordförande eller vice ordförande. En av välfärdsområdet utsedd person fungerar som sekreterare i organet.

I områdesfullmäktiges sammanträden har äldrerådets representant rätt att närvara och enligt ordförandens prövning rätt att delta i diskussionen. Dessa representanter har inte rätt att närvara när sekretessbelagda uppgifter behandlas.

I nämnderna har äldrerådets representanter rätt att närvara och delta i diskussionen.

Mandatperiod

Mandatperioden för äldrerådet är lika lång som välfärdsområdesfullmäktiges mandatperiod. Rådet kan själva bestämma hur lång mandatperioden ska vara för ordförande och vice ordförande.

Mötespraxis

Mötespraxisen följer anvisningarna i Östra Nylands välfärdsområdes förvaltningsstadga. Vid det första sammanträdet upplyses rådet om konstitueringen till sammanträden, mötespraxisen, hur möteskallelser skickas, hur protokoll/PM godkänns samt att sammanträdena antingen kan hållas elektroniskt eller fysiskt. Påverkansorganen sammanträder 2-5 gånger per år. Ett beslutsprotokoll/PM förs över sammanträdena. Protokollen publiceras på välfärdsområdets webbplats.

Kallelsen till sammanträdet utfärdas av rådets ordförande eller om hen är förhindrad av vice ordförande. Kallelsen till sammanträdet ska skickas cirka en vecka och minst tre dagar före sammanträdet. Sammanträdet är beslutfört när ordförande eller vice ordförande och minst hälften av medlemmarna deltar i sammanträdet.

Påverkansorganens arbetssätt och rapportering

Det huvudsakliga arbetssättet är sammanträden, och efter dem ger rådet ett utlåtande i ärendet till den aktör som begärt det. Äldrerådet kan också komma med initiativ om hur servicen kunde utvecklas. Rådet kan också få ta ställning till initiativ från befolkningen, initiativ som bland annat kan komma via den elektroniska initiativkanalen.

Äldrerådet upprättar årligen en verksamhetsberättelse till välfärdsområdesstyrelsen. Rapporten upprättas av ordförande och sekreteraren. Påverkansorganet godkänner verksamhetsberättelsen innan den förs vidare.

Arvoden och kostnadsersättningar

Arvodena till påverkansorganets medlemmar betalas i enlighet med Östra Nylands välfärdsområdes arvodes- och resestadga för förtroendevalda. Inget arvode betalas till tjänsteinnehavare ifall sammanträdet hålls på tjänstetid. Om sammanträdet hålls utanför tjänstetid betalas ett arvode i enlighet med arvodesstadgan. Organisationsrepresentanter betalas ett arvode oberoende av mötestidpunkten. När en representant som utsetts av äldrerådet deltar i ett sammanträde för välfärdsområdesfullmäktige eller nämnd betalas hen ett arvode samt en kostnadsersättning i enlighet med arvodes- och resestadgan.

Ikraftträdande

Denna verksamhetsstadga träder i kraft 27.1.2023